

Наша пазіцыя «Акты ядзернага тэрарызму могуць ствараць пагрозу міжнароднаму міру і бяспецы»

Прэзідыум Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выступіў з заявай у сувязі з пагрозамі ядзернай бяспецы на асобных атамных электрастанцыях, чым выказаў глыбокую занепакоенасць у сувязі з паведамленнямі аб магчымых атаках і правакацыях ВСУ ў адносінах да шэрагу ядзерных аб'ектаў. У прыватнасці, размова ідзе аб Курскай і Запарожскай атамных электрастанцыях.

Савет Рэспублікі асуджае вар'яцкія акты нанясення ўдару па энергетычнай інфраструктуры горада Энергадар і Запарожскай атамнай электрастанцыі, у выніку якіх, паводле ацэнак спецыялістаў, пагаршаецца сітуацыя з ядзернай бяспекай на Запарожскай АЭС.

«Беларусь як краіна, якая найбольш пацярпела ад наступстваў аварыі на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі, як ні адна іншая краіна ўсведамляе ступень найцяжэйшых доўгачасовых наступстваў тэхнагенных катастроф на ядзерных аб'ектах, — сказана ў заяве. — Па маштабах радыеактыўнага выкіду і яго наступстваў катастрофа на ЧАЭС нашмат перасягнула найбольш сур'ёзныя тэхнагенныя аварыі, якія адбыліся да і пасля яе. У той ці іншай ступені наступствы чарнобыльскай катастрофы закранулі больш за два дзясяткі краін. З цягам часу і да міжнароднай супольнасці прыйшло больш глыбокае разуменне маштабаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС, якое ўвасобілася ў абвешчэнне Генеральнай Асамблеяй Арганізацыі

Аб'яднаных Нацый 26 красавіка Міжнародным днём памяці аб чарнобыльскай катастрофе».

Як заўважана ў заяве, нягледзячы на неаднаразовыя заклікі кіраўніцтва Міжнароднага агенцтва па атамнай энергіі (МАГАТЭ) да стрыманасці, сітуацыя вакол Запарожскай АЭС застаецца складанай. «Сёння, калі адбываецца чарговая эскалацыя канфлікту ва Украіне, мы вымушаны нагадаць аб Міжнароднай канвенцыі аб барацьбе з актамі ядзернага тэрарызму, у якой сярод іншага адзначаецца, што акты ядзернага тэрарызму могуць прыводзіць да самых сур'ёзных наступстваў і ствараць пагрозу міжнароднаму міру і бяспецы, — гаворыцца ў заяве Прэзідыума Савета Рэспублікі. — Заклікаем парламенты і парламенцкія арганізацыі кансалідаваць намаганні па папярэджанні і барацьбе з актамі ядзернага тэрарызму, у тым ліку садзейнічаць умацаванню міжнароднага супрацоўніцтва паміж дзяржавамі ў распрацоўцы і прыняцці эфектыўных практычных мер для папярэджання такіх актаў і для крымінальнага пераследу і пакарання вінаватых».

Кіраўніцтва ААН і МАГАТЭ заклікае неадкладна і самым рашучым чынам рэагаваць на сітуацыю, якая стварае пагрозу ядзернай бяспецы на атамных электрастанцыях у выніку атак на іх і інфраструктуру, якая іх забяспечвае. «Заахвочваем трымаць гэтае пытанне ў фокусе пільнай публічнай увагі і рэгулярна інфармаваць аб становішчы спраў і прэвентыўных мерах, якія прымаюцца», — падкрэслена ў заяве.

Паводле прэс-службы Савета Рэспублікі.

Па сутнасці

ЖНІВЕНЬ. ЧАС ДУМАЦЬ І РАБІЦЬ ВЫСНОВЫ

Ёсць падзеі, што застануцца ў гісторыі, а ёсць такія, што ўздзейнічаюць на гісторыю. Жнівень — час збіраць ураджай з палаткаў. Своеасаблівы ўраджай мы сабралі і чатыры гады таму. Самі яго вырасталі, самім прыйшлося і ацаніць. Галоўная выснова — сама сістэма ўлады аказалася моцнай. Вертыкаль. Зразумела, што гэта заслуга Прэзідэнта, ён выбудаваў саму сістэму, ён першы і стаў у лінію абароны. Былі папленнікі, але была і розная рэакцыя на падзеі. Тэхналогіі кіравалі настроем і паводзінамі людзей. Ахілесавы пяты беларусаў — міласэрнасць, — на яе і націснулі. Жакі пра жудаснае збіццё... Вядома, у вулічным супрацьстаянні не да сентыментаў, але да сённяшняга дня некаторыя ў палоне тых фэйкаў. І медыя кожны факт маны, нават самай неверагоднай, даводзіцца аправагаць. Гэта як работа супрацьпаветранай абароны — дроны: нам трэба нейтралізаваць фэйкі, але ж іх столькі, што некаторыя не страймаць.

Фэйкі, атмасфера лжывай «большасці», а таксама звычайнае прыстасавальніцтва далі магчымасць зацягнуцца таму пратэсту. Але час расставіў усе кропкі над беларускім «і». Так, патрэбен быў час, каб уцяміць, што беларускі народ апynuўся на лініі наступлення і націску на Усход. Не мы, а яны сцягваюць да нашых граніц тэхніку і шматлікія вайсковыя фарміраванні. Не мы, а метраполіі калектыўнага Захаду, а менавіта Украіна, Польшча, краіны Балтыі гадавалі, пясцілі і працягваюць падтрымліваць апазіцыю супраць Мінска. І філантропія тут ні пры чым. Каб гэта ўцяміць, каб зразумець, што нас намагаюцца ўцягнуць у бойку, ператварыць нашу краіну па ўкраінскім сцэнарыі таксама ў палігон проксі-вайны, быў патрэбен час. І вось той так неабходны час падаравалі нам сілавікі. Хай нават праз брутальны адказ на вулічныя выхадкі. Інакш «мірныя» захапілі б уладу, устанавілі новы апазіцыйны рэжым. І дзякуючы «мірным пераменам» мы б апynuліся ў акопах. Вось гэта барацьба супраць Расіі цяпер аформлена ў ваеннае супрацьстаянне. І мы таксама маглі б быць уцягнуты. А тое, што засталася, падзялілі б, мабыць, паміж Польшчай, Украінай і Літвой.

Трэба зразумець, што не палітычны альбо эканамічны ўмовы сталі першапрычынай. Мы дазволілі чужынцам выхавець некаторую частку грамадства, якая ўсім не задаволена. Калі казаць пра эканамічныя прычыны, то дастаткова глянуць на выгляд беларускіх гарадоў, аўтамабільны трафік і саміх беларусаў — паляпшаецца. Адназначна паляпшаецца, мо не з такой хуткасцю, як хацелася б. Але мы да гэтага адносімся як да паветра. Ёсць — і ўсё. Калі казаць пра палітычныя прычыны, то ад апанентаў улады ні тады, ні цяпер не было чуваць дзейсных прапаноў беларускаму грамадству. Лузеры апазіцыі нават сваіх папленнікаў адправілі на бойку. Збеглыя радыкалы і беспрацоўныя апynuліся ў нацыяналістычных харугах і карпусах, што цяпер гінуць на франтах Украіны... Змагары! Тым, хто апynuўся за кратамі, пашчасціла. Яны пішуць звароты да Прэзідэнта, і іх чакае памілаванне. Шанц на тое, каб наладзіць новае жыццё. Але вось, у чым справа: атрымліваецца, яны здрадзілі сваім ідэям і ідэалам. А ці былі яны ў іх? А яны ж яшчэ вялі людзей за тым, што самі цяпер пакінулі. Змагары...

Дык у чым жа справа? У тым, што мы далі магчымасць вырасці з нашых людзей чужынцаў. Тых, хто карыстаецца краінай, але не любіць яе. Тых, хто выцягвае ўсе сокi з Беларусі, ганьбячы яе. Гэта паводзіны, філасофія ракавай клеткі. А мы гэтага не заўважалі, было зручна не заўважаць. Кожнаму на сваім узроўні талерантна не заўважаць і вандраваць па заходніх фуршэтах і заморскіх кавярнях. Губляцца перад безасобавай глабалізацыяй, трапляючы ў палон касмапалітызму. Ні агульны камфорт, ні дасягнутыя мэты ўстойлівага развіцця, ні даступнасць заморскіх брэндаў, ні палкоўнік Сандэрс на афішах Мінска — уся гэта стэрэатыпная атмасфера забяспечанасці і бяспекі не гарантуюць мір. Бо пакуль не будзе кансалідаванай ідэі, увесь натоўп, што цяпер спакойна шпацыруе па прыгожых вуліцах сталіцы, хцівыя тэхнолагі могуць накіраваць у іншае русла. Ізноў будучы таптаць кветкі, пасаджаныя намаганнемі ўсіх.

Таму нам патрэбны такія патэрны, што не дазваляць наша грамадства зноў, хоць і на кароткі час, ператварыць у натоўп.

Паводле БелТА.

Яўген ПУСТАВОЙ.

Эканоміка

РОСТ ВУП

І ПАВЕЛІЧЭННЕ ЗАРОБКАЎ БЮДЖЭТНІКАЎ

Савет Міністраў разгледзеў пакет прагнозных дакументаў на 2025 год

Адкрываючы пасяджэнне ўрада, Прэм'ер-міністр Беларусі Раман ГАЛОЎЧАНКА адзначыў, што падрыхтоўка да ўнясення кіраўніку дзяржавы праектаў найважнейшых параметраў прагнозу бюджэту і мэтавых паказчыкаў грашова-крэдытнай палітыкі на 2025 год блізіцца да фіналу. Праекты дакументаў былі разгледжаны і ў цэлым адобраны на пасяджэнні Прэзідыума Саўміна, дадзены асобныя даручэнні па дапрацоўцы шэрагу пытанняў. У выніку ўнесены ўдакладненыя праекты дакументаў. Ключавыя параметры ўрада і Нацыянальнага банка на наступны год засталіся без змяненняў.

САЦЫЯЛЬНАЯ НАКІРАВАНАСЦЬ БЮДЖЭТУ ЗАХОЎВАЕЦЦА

«Рост эканомікі запланаваў на ўзроўні 4,1 %, што вышэй за тэмпы развіцця сусветнай эканомікі, — падкрэсліў прэм'ер-міністр. — У аснове росту — актыўнае інвестыцыйнае развіццё. Прырост інвестыцый у асноўны капітал павінен склаасці 7,8 % пры агульным аб'ёме амаль Br50 млрд. Плануецца рэалізацыя больш як 600 інвестыцыйных праектаў, уключаючы 134 рэгіянальныя, 70 імпартазамышчальных і 27 інтэграцыйных».

У планах — пабудаваць 4,5 млн кв. м жылля, у тым ліку з павелічэннем арэнднага ў колькасці 600 тыс. кв. м. Запланавана будаўніцтва і рэканструкцыя 15 дзіцячых садкоў, 26 школ (з іх не менш як 10 новых), каля 20 спартыўных аб'ектаў і 23 аб'екты аховы здароўя, узвядзенне і рамонт больш як 1,5 тыс. км дарог рэспубліканскага і мясцовага значэння.

Экспарт плануецца павялічыць на 5,4 %. «Па разліках Міністэрства эканомікі, прагнозы развіцця знешніх рынкаў даюць магчымасць нарасці валютную вырочку на \$2,8 млрд, — паведамаў Раман Галоўчанка. — Аб'ёмы экспарту павінны дасягнуць \$52 млрд. Гэта максімальнае значэнне на гарызонце даследаванняў. Пры гэтым сальда знешняга гандлю прагназуецца дадатным на ўзроўні 0,5 % да ВУП».

Па яго словах, інфляцыю неабходна ўтрымаць у параметрах пяцігадовай праграмы — не больш як 5 %. «Рэалізацыя запланаваных паказчы-

каў мэтавага сцэнарыя дасць магчымасць забяспечыць рост рэальных грашовых даходаў насельніцтва на ўзроўні 4 % пры росце рэальнай зарплаты на 4,7 %», — падсумаваў кіраўнік беларускага ўрада.

Расходы на аплату працы ў бюджэтнай сферы Беларусі павялічацца ў 2025 годзе на 14,7 %. «Бюджэт на 2025 год сфарміраваны, зыходзячы з мэтавага сцэнарыя прагнозных параметраў, — удакладніў прэм'ер-міністр. — У працэсе дапрацоўкі і ўзгаднення з зацікаўленымі праектаў бюджэту і змяненняў у Падатковы кодэкс істотных змяненняў па базавых лічбах не адбылося. Як і ў ранейшыя гады, будзе захавана сацыяльная накіраванасць бюджэту».

Так, расходы на фінансаванне сацыяльнай сферы павялічацца амаль на 14 % у параўнанні з ацэнкай бягучага года, у тым ліку на Br1,7 млрд павялічацца расходы на адукацыю і на Br1,5 млрд — на ахову здароўя. «На 14,7 працэнта будучы павялічаны расходы на аплату працы ў бюджэтнай сферы і складуць Br20,2 млрд, — канстатаваў Раман Галоўчанка. — Таксама павялічацца сумы, што накіроўваюцца на выплату сацыяльных дапамог. Пенсіі вырастуць суразмерна аплаце працы ў бюджэтнай сферы».

Дзяржава працягне субсідзіраваць будаўніцтва жылля для тых, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, а таксама неабходнай інфраструктуры. На гэтыя мэты ў бюджэце прагледжана Br2 млрд з ростам на 7,6 % да ацэнкі гэтага года.

РОСТ ЭКСПАРТУ І ІНВЕСТЫЦЫЙ

Як адзначыў у размове з журналістамі міністр фінансаў Юрый СЕЛІВЁРСТАЎ, павышэнне зарплат у 2025 годзе будзе ісці ў два этапы. «Першы — павелічэнне базавай стаўкі для ўсіх катэгорый бюджэтныхікаў, — удакладніў ён. Другі — павелічэнне надбавак асобным катэгорыям работнікаў. На гэтыя мэты будзе накіравана больш як Br1 млрд. Задачы па падтрыманні на пэўным узроўні заробкаў медыкаў, росту зарплат настаўнікаў, іншых катэгорый бюджэтныхікаў будучы выконвацца дыферэнцыравана праз надбавкі. Рост гэтых надбавак значны».

Па яго словах, павышэнне базавай стаўкі для бюджэтныхікаў плануецца з 1 студзеня. Другі этап павышэння зарплат чакаецца ў верасні.

Кажучы аб разгледзе асноўных параметраў развіцця нашай краіны на наступны год, міністр эканомікі Юрый ЧАБАТАР адзначыў, што дзяржава зыходзіць у першую чаргу з ацэнкі знешніх і ўнутраных фактараў. «Закладаем перадумовы, што мы павінны расці тэмпамі вышэй за сусветныя, — адзначыў ён. — Асноўныя нашы партнёры на наступны год плануюць тэмпы ў межах 103-104 %. Вышэй за гэтыя параметры мы на наступны год фактычна і закладаем рост валавога ўнутранага прадукту».

Так, рост беларускай эканомікі ў 2025 годзе запланаваў на ўзроўні 4,1 %. На гэты параметр плануецца выходзіць за кошт трох асноўных кірункаў. Гэта вытворчая, экспертная і інвестыцыйная праграмы.

«У вытворчай праграме разам з усімі міністэрствамі і канцэрнамі-галінавікамі вызначылі планы па больш як 40 таварных пазіцыях, — паведамаў Юрый Чабатар. — У тым ліку і рэалізацыю гэтых планаў у выглядзе канкрэтных будучых кантрактаў і экспарт-

ных паставак. Экспарт на наступны год павінен прырасці крыху больш як на 5 %. Вызначылі і асноўныя рынкі: нашы асноўныя гандлёвыя партнёры — Расія, Кітай і ў цэлым рынак Азіі, іншыя краіны далёкай дугі. Мы разумеем, якія пастайкі трэба ажыццяўляць, у якім аб'ёме і ў якія тэрміны. Сумесна з нашымі калегамі з галін пастаянна маніторым пацверджанасць экспертных кантрактаў. У большасці галін яна дастаткова высокая. Раз на квартал глядзім, якія яшчэ кантракты ў найбліжэйшай перспектыве ёсць. Настойліва імкнёмся да рэалізацыі дамоўленасцяў, дасягнутых на самым высокім узроўні».

Асабліваю важнасць мае інвестыцыйная праграма. «Яна не сыходзіць у нас з парадку дня ўжо не першы год, — падкрэсліў міністр эканомікі. — Ад інвестыцый залежыць развіццё прадпрыемстваў, якасць прадукцыі, канкурэнтаздольнасць, стварэнне новых вытворчасцяў. Па інвестыцыях мы закладаем рост больш як 7 %. Ключавое — рэалізацыя інвестыцыйных праектаў. Мы падрыхтавалі больш як 600 разам з рэгіёнамі. Звярнулі ўвагу на развіццё індустрыі адпачынку, пачалі адпрацоўваць праекты ў рэгіёнах, каб ствараць не толькі вытворчую базу, але і інфраструктуру для турызму. Тры праекты мы ўжо ўключылі, у прапрацоўцы — яшчэ два. Спадзяюся, мы паскорымся, бо гэта сфера дастаткова ёмістая ў плане магчымасцяў росту».

У плане прыросту інвестыцый Беларусь разлічвае на ўсе крыніцы: і ўнутраныя, і знешнія. «Вядома, у большай частцы звяртаем увагу на аічныхных інвестараў, разлічваем на ўласныя сілы, — сказаў кіраўнік Мінэканомікі. — Нарошчваем узаемадзеянне з нашымі асноўнымі партнёрамі — Кітаем, Расіяй. Адпрацоўваем з імі праекты, ёсць адпаведныя задумкі».

Паводле БелТА.